

KISIPAROS

A Kecskeméti Ipartestület és az Ipartestületek kecskeméti körzetének hivatalos lapja

ELŐFIZETESI ÁRAK:

A lapot az Ipartestület tagjai évi 1 pengő megváltási díj lefizetése ellenében kapják.

Helyben:	Vidékre:
1 évre — 2 40 P	1 évre — 2 80 P
Negyed évre — 0 60 P	Negyed évre — 0 70 P

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik egyelőre havonként szombaton.

Felölös szerkesztő Vinoze Mihály ipartest. elnök

Szerkesztő dr. Szappanos Sándor ipart. jegyző

Főmunkatárs

Soós Imre kiskunfélegyházi ipartestületi jegyző

Szerkesztőség és kiadóhivatal az Ipartestület helyiségében, Kecskemét, III., Széchenyi-tér 7. szám.

Telefon: 82. sz.

Cikkek és közlemények szerdán délig, hirdetések legkésőbb szerdán estig küldendők be.

„Gondolj Ipartestületedre és rendezd tagsági díjadat.”

Az iparos reklámja

„Jó bornak nem kell cégér?” Ma már annak is kell. A modern üzleti élet intenzív vérkeringésének ritmusához tartozik a reklám. Természetesen a kisiparosnak is meg kell találnia az illő és méltó formát, amelylyel bemutatkozik a közönségnek és magára tereli a szétszóródó figyelmet. Reklámozni kell magát, persze élesen disztíngválva a „hol és hogyan” kérdésében, nehogy a bemutatkozás felvegye már a tolatkodás túlzásait, felhívja a figyelmet, de nem a „vásárlárma” egymást tulkiabálni akaró versengésével.

A mai reklám legtöbb hibája: a bőbeszédűség. Főlegesen fecsegnek nemcsak az értesítő körlevelek, amelyek éppen ezzel szolgálnak rá — 99 százalékban — megérdemelt sorsukra, a meddőségre, — de bőbeszédűek a hirdetések, címfelírások, üzleti tudósítások is, amelyeknek pedig az egy-egy futópillantásnyira megálló embernek egy szóval sem volna

szabad többet mondaniok a kelleténél.

A reklám legyen rövid, de mégis kifejező. A túlzásba vitt rövidség hol bosszantó homályosságra, hol pedig megmosolyogni való komolytalanságra vezet. Egy-két világos, magyaros, őszinte szó mindig többet mond, mint igen sok szószátyár, szerénytelen összehasonlításokban bővelkedő, túlzó ígért. Jó, szép, jutányos, pontos és még igen sok szép, de lényegükben természetes jelző a „leg”-szócskával valahogy éppen az ellenkező hatást váltják ki az emberekben, mint amit hirdetőik elérni akarnak velük. Sohase állítsunk magunkról olyasmit, amit a komolytalan összehasonlítás rossz hírbe hozhat. A kézműves iparban nincs „versenyen kívül” — itt mindig áll a verseny, sőt a becsületes, nemes vetélkedés is. A bőbeszédű reklám a szebb és kedvezőbb hangzás kedvéért többet ígér, mint amit valóságban nyújtani képes. Az iparos mindenekfölötti értéke és büsz-

kesége: a közönségtől élvezett bizalom. Ezt a bizalmat a józan üzleti szokásoktól eltérő, nem mindig alapos ígéretekkel nem szabad kikezdeni, majd illuzóriussá tenni. A kereskedelemben sem erény a szerénytelenység, de az áru túlzó feldicséréseért nem szokták a kereskedőt felelősségre vonni, — az ipari munka kvalitása ellenben a legtöbb esetben elválaszthatatlan vonatkozást tart készítőjével; a mester éppoly erkölcsi felelősséget visel munkájáért, mint a szülő gyermekei jó neveléséért.

Minden reklám akkor találja meg a maga figyelő publikumát — és itt van a szolid iparos közönséggel való érintkezésének egész morálja — ha előbb a személyes felelősségérzet megnyerő hangján fordul a munkáltató közönséghez és nyomban be is mutatja reklámja őszinteségét munkája jóságával, csínosságával, kiszolgálása pontosságával, megbízhatóságával, árainak réalisságával. Az ilyen reklámtények mellett elegendő később az iparosnak jó hírnevére önérettel hivatkozni és megkapja érte a bizalmat és a támogatást is.

KERÉKPÁR üzletünket és műhelyünket nov. 1-ével Lutherudvarba helyezzük át.

Üzletváltozás miatt mélyen leszállított árak!

Papp S. és Tsa.

Bornemissza Géza iparügyi miniszter másfélórás beszéde a Kaposvári Kongresszuson

Bornemissza Géza iparügyi miniszter meleg szavakkal üdvözölte a kongresszust és örömeinek adott kifejezést, hogy a felvetett kérdéseket tárgyilagosan, komoly formában, szakértelemmel vitatták meg. Az iparosság sorsdöntő problémáinak megoldása — mondotta — természetesen nem történhetik meg máról holnapra. A miniszter ezután sorra részletesen foglalkozott az előterjesztett nyolc határozati javaslatban foglalt kívánságokkal. Az iparügyi minisztérium az ipari novella végrehajtási utasításával kapcsolatban, mint a múltban, így most is meghallgatja az IPOK véleményét, mert helytelen volna, ha a kormány az iparosság e magas nivóju szervének véleményét rendelte kibocsátása előtt nem hallgatná meg.

A munkakörök túllépéséről szólva hangsúlyozta, hogy a kormánynak az a törekvése, hogy a munkakörök pontos meghatározásával vitás munkaköri elhatárolásokat a minimumra szállítsa le.

Behatóan foglalkozott az árrombolás, az irányárak, a minimális munkabérek és a maximális munkaidő kérdésével. Az árrombolással szemben — mondotta — mindig a leghatározottabban kívánok fellépni. Ezért van rendelkezés az ipar-novellában is az árrombolás megakadályozására. Az egyik ilyen eszköz az irányárak megállapítása. Ezen a téren azonban óvatosan kell eljárni. Az élet bizonyos mértékben a kartellizálódás felé halad. Ezt nemcsak a nagyiparnál látjuk, hanem a mezőgazdaságban is tapasztalhatjuk és ezen az úton kell haladnia a kisiparnak is. Az irányárak bevezetése is bizonyos mértékben elősegítené ezt a folyamatot, de nem látom még megnyugtató jelét annak, hogy minden egyes ipartestületnek saját kezébe lehessen adni e kérdés megoldását.

A minimális munkabérekéről és a maximális munkaidőről szólva kifejtette a miniszter, hogy ezeknek életbeléptetése ellen a kisipar nem tiltakozott, mert a magyar ember alapján véve szociális érzésű.

Az OTI kérdésről szólva bejelentette a miniszter, hogy az adminisztráció egyszerűsítése céljából a kormány több javaslatot vizsgál

meg. A hátralékok rendezésében már is nagy könnyítésekben részesül a kézműves iparosság.

Ezután az adott kérdésekről szólt a miniszter. Kifejtette, hogy a pénzügyminiszter bejelentette az adórendszer reformját, amely munka hosszabb időt vesz igénybe. Az adózás terén könnyebb volna a helyzet, ha jobb volna az adómorál. Ami azt a konkrét kérdést illeti, hogy a hatvan éven felüli kisiparosok mentesüljenek az adófizetés alól, bejelenti, hogy ebben a kérdésben komoly tárgyalások folynak.

A kisipari hitelről szólva, örömmel állapította meg a miniszter, hogy az IOKSz ma már egészséges alapokon nyugszik. Helytelennek tartaná, ha az IOKSz erejét a hitelnyújtás terén decentralizálnák. Örövendetesnek mondotta, hogy a fedezet nélküli kisipari hitelek visszafizetése pontosan történik és alig mutatkozott e téren veszteség. Bejelentette, hogy ennek a hitelkeretnek bővítésére törekszik, hogy egyrészt többen vehessék azt igénybe, másrészt nagyobb összegeket lehessen folyósítani.

Rámutatott ezután arra, hogy a kisipari export kérdésének megoldására megalakult a közelmúltban a Kisipari Kiviteli Intézet, amelytől a kisipari export fellendülését várja. Az iparügyi minisztérium felfedezte, hogy a jövőben új intézménnyel bővíti ki a Nemzetközi Vásárt, olyan kiállítás-al, amelyben bemutatják azokat a cikkeket, amelyeket a magyar kézműipar a belföldi szükséglet kielégítésére állíthatna elő. Az iparosadottságok kérdéséről szólva, a miniszter a műhelyvédelem és az általános adósságrendezés kérdésével foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a műhelyvédelem biztosítva van, mert az iparosság száma nem szabad lefoglalni.

Foglalkozott végül a miniszter az ipari továbbképzés kérdésével. Hangzottatta, hogy az iparosság technikai kiképzése mellett a kereskedelmi, értékesítési és kalkulációs ismereteinek elsajátítása is igen fontos.

A miniszter befejezésül annak adott kifejezését, hogy a kormány megvalósítja az iparosság kívánságait. A magyar iparosság parlamentje

lelkesen ünnepelte Bornemissza Géza iparügyi minisztert, mert ezuttal is meggyőződött arról, hogy minisztere alaposan ismeri bajait, kérdéseit és a legteljesebb jóakarral igyekszik a problémákat megoldani.

Gömbös Gyula

Gömbös Gyula, Magyarország miniszterelnöke, október 6-án Münchenben elhunyt. Halálával tragikus gyorsasággal távozott el a magyar közéletből az a férfiú, akinek egész szereplése mindig várakozásokat tudott kelteni.

Politikai munkásságának tárgyilagossága megítélése a politika feladata. Ez reánk sem tartozik, viszont nemcsak kegyelet, hanem az igazság is megkívánja annak megállapítását, hogy közgazdasági téren az óvatos, konzervatív úton haladt és ez a határozott irányvonala az adott nehéz helyzetben biztosítani tudta a gazdasági stabilizációt. Ez Gömbös Gyulának olyan érdeme, amit mindenkinek méltányolni kell, s aminek eredményei az államháztartás javuló tendenciájában kétségtelenül mutatkoztak is.

Gömbös Gyula mindig nagy területet fogott fel, mindig messze előre nézett. József atyát nem vitatja el senki. Gyors elmúlása vesztesége kisiparosságunknak, s ezért elismeréssel helyezzük koszorúnkat Gömbös Gyula korai ravatalára.

Előfizetési felhívás

Most egy éve, amikor előjáróságunk határozata alapján azzal a kéréssel fordultunk lapunk olvasóihoz, barátaihoz, hogy a Kisiparos megjelenésének megkönnyítése, sőt lehetővé tétele céljából egy évi előfizetés megváltásaképpen 1 pengővel a Kisiparos lap fenntartásához járuljanak hozzá. Évi egy pengő, naponta nem is egészen egyharmad fillér. Biztunk benne, hogy ezt az alig számbajövő csekély áldozatot minden öntudatos iparostársunk megtudja és meg is fogja hozni és így az iparosság szócsové továbbra is megjelenik az iparostársadalom áldozatkészsége folytán.

Az azóta eltelt egy év igazolta az ipartestület vezetőségét, mert sok százan örömmel és jószívvél meg-

hozták a csekély áldozatot, — amely nem is áldozat, mert az évi egy pengő ellenében minden hónapban letették a Kisiparost ezeknek az előfizetőinknek az asztalára.

Az egy év lelet, így ismét jelentkeznünk, kopogtatunk és kérünk. Nem a saját érdekünkben és javunkra, hanem az iparosság önzetlen szolgálatának érdekében. Az előfizetési díjakból egy fillér sem megy adminisztrációra, fizetésre, hanem csupán nyomdai és postai költségekre.

Kérjük ismét iparostársainkat, hogy hozzájárulásukat újítsák meg és az elkövetkező évre egy pengővel váltásuk meg előfizetésüket, hogy továbbra is minél több helyre elküldhessük a Kisiparost.

Előfizetéseket átvesz az ipartestület hivatala és pénzbeszedeje.

November 8-án: taggyűlés

Ipartestületünk előjárósága elhatározta, hogy november 8-ára, vasárnap délután 3 órára taggyűlésre hívja egybe az önálló iparosságot, amely gyűlés tárgya az új ipartörvénynovella és az utóbbi időben megjelent és a kézművesiparosságot érdeklő törvények, rendeletek ismertetése lesz. Így a minimális munkabérekéről és munkaidő korlátozásokról, a tisztességtelen versenyről, árrombolásról lesz különösen szó, de ismertetésre és megvitatásra kerül minden aktuális probléma és sérelem is.

A taggyűlés előadója az előjáróság dr. Szappanos Sándor jegyzőt kérte fel, aki behatóan és részletesen foglalkozik majd a törvények, rendeletek ismertetésével, s az előadás után meginduló vitában felmerülő kérdésekre kimerítően fog válaszolni.

Felhívjuk a taggyűlésre már előre is iparostársaink figyelmét, s kérjük, hogy november 8-án, az Iparos Otthon nagytermében minél nagyobb számmal jelenjenek meg. A taggyűlésen részt vehet és felszólalhat minden önálló iparúzó korlátozás nélkül.

DR. LIPPAY ISTVÁN

Nagy veszteség és súlyos csapás érte ipari közéletünket és kézműves-társadalmunkat az elmúlt héten Dr. Lippay István elhunytával. A váratlanul, tragikus gyorsasággal elköltözött bátor szószólója volt a kisiparosság kívánságainak, igaz ba-

rátja a magyar iparosságnak. Városunkban többször megfordult, sok őszinte tisztelt szerzett és baráti kapcsolatok fűzték ipartestületünk vezetőihez. — Dr. Lippay István korábban az IPOSz, majd létesítése után az IPOK titkára volt és hivatali teendőin mindig messze túlmenően munkálkodott a társadalmi osztály javára, ezért emlékét hálás kegyelettel és szeretettel őrizzük.

Ipartestületünk részvétét táviratilag fejeztük ki az IPOK és a család előtt a gyászir vétele után. Dr. Lippay István temetése f. hó 13-án, szülőföldjén, Szegeden ment végbe a magyar kézművesiparosság nagy és őszinte részvéte mellett.

Közhatóságok házilag munkáiknál is tartoznak a minimális munkabéreket fizetni

A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz és több állami intézményhez a közmunkák munkabérének és egységárának a közszállítási szabályzat rendelkezései figyelembevételével való megállapítása tárgyában. A miniszter értesülése szerint egyes hatóságok közmunkákat a magánosok által végeztetett hasonló munkával összehasonlítva alacsonyabb munkabér és egységár mellett végeztetnek. Minthogy ez az eljárás a közszállítási szabályzat szellemét sérti és a kormány célkitűzéseit figyelmen kívül hagyja, a miniszter a rendeletben felhívja a törvényhatóságokat és az említett intézményeket a közszállítási szabályzat idevágó rendelkezéseinek szigorú betartására. A rendelet hangsúlyozza, hogy a szokásos munkabér és munkaidő betartásának kötelezettsége mind a nyilvános, mind a zártkörű versenytárgyalás során, úgyszintén a szabadkézből kiadott munkálatokra egyaránt fennáll és értelemszerűen vonatkozik a házi kezelésben végzett munkákra is.

Kisipari közszállítási bizonyítványok illetékmentessége

Ismeretes, hogy a kisiparosok közszállításoknál hat százalékos előnyben részesítendők. A kisiparos jelleg az ipartestület által kiállított kisipari igazolvánnyal igazolandó,

Ezeket a kisipari igazolványokat egyes pénzügyi hatóságok megtelezték. Az ipartestületek felkérésére a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztéssel fordult a kormányhoz, amelyben kifejtette, hogy ezeknek a bizonyítványoknak a célja a kisiparosok megsegítése és ezzel szöges ellentétben állanak azoknak illetékekkel való megterhelése.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához most érkezett le dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszternek erre az ügyre vonatkozó leirata. Az 50.083—1936. XI. a. P. M. rendelet, amely határozottan és kifejezetten kimondja, hogy az ipartestületek által kisiparosok részére kiállított olyan bizonyítványok, amelyekben a kisiparosokat a közszállításoknál megillető törvényes kedvezmény nyerigazolást, illetékmentes

Ezzel egyidejűleg a magyar királyi illetékkiszabási hivatal felszólította a Kamarát, hogy a felvett hivatalos leletek alapján előírt illetékekről szóló fizetési meghagyásokat vonja be és azokat az illeték törölhetése céljából az illetékkiszabási hivatalnak küldje meg.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ezután is felszólítja tehát az érdekelt ipartestületeket, hogy azok az iparosok, akiknél az említett okból leletezés előfordult, az ipartestületüknél jelentkezzenek, amely viszont a szükséges közlést a Kamaránál megfogja tenni.

Ipari szakkönyvtár a segédi és mestervizsgálatra készülőknél

Hóman Bálint dr. vallás és közoktatásügyi miniszter 46666/1936. V. 2. R. számú kiadott rendeletével az iparügyi miniszterrel karöltve „Ipari Szakkönyvtár” létesítést rendelt el a segédi és mestervizsgálatra készülőknél részére. Ebben egyes ipari szakmák anyagtani, technológiai ismeret anyagát gyűjtik egybe és adják ki.

A beszerzendő könyvek az iskola tulajdonát képezik, de azok a tanoncok részére kikölcsönözhetők.

A minisztérium minden szakmától egy legfeljebb 96 oldalra terjedő kéziratot kér, amelyben az illető ipar technológiai ismertetését dolgozzák fel, minden kérdésben a legszükségesebb tudnivalókra szorítva. A könyvet a kultuszminisztérium saját költségvetése terhére nyomtatja ki és kemény kötésben az előállítási költségekre való tekintet

nélkül 50 fillérért bocsátja az iparosság rendelkezésére.

A könyv kiadása egyben azt a célt is szolgálja, hogy az egész országban egységes legyen az iparoktatás és az iparkérdés. Az ipari technológiai szakkönyvön kívül a minisztérium az egyes iparokra vonatkozó rendeleteket az ipartörvényt, a betegsegélyezési illetményt és az ipari kalkulációt tartalmazó külön könyveket is kiad és úgy ezeket, mint az ipari technológiával foglalkozó szakkönyvet a tanoncot szerződött iparos lesz köteles a tanonc szerződés megkötésekor a tanonc rendelkezésére bocsátani.

HIREK

— **Birodalmi német kézművesek Bugaci kirándulása.** A német kézművesipari szervezeteknek mintegy 100 tagú delegációja magyarországi tanulmányútjuk közben lerándult Bugacra szept. 23-án, s egy feledhetetlen napot töltöttek városunk falai között. A vendégeket megérkezésük után a városháza közgyűlési termében dr. Liszka Béla tb. főjegyző fogadta a polgármester képviselőjében, s beszédében ismertette városunk ipari vonatkozású adatait is. — Kedves meglegelőként hatott a vendégekre, hogy a városi múzeum és levéltár egy-egy vitrin tárgyi és írásos céh- emléket állított ki, amelyet a vendégek nagy érdeklődéssel szemléltek. Délben bugacra rándultak ki a vendégek, ahol kitűnően érezték magukat és nem győzték dicsérni Budapest után városunkat és Bugacot. — A Magdeburgi Kamara jelenlevő vezetősége Vincze Mihály ipartestületi elnököt és dr. Szappanos Sándor jegyzőt, — aki a fehér asztalnál köszöntötte a vendégeket — a Magdeburgi Kézműveskamara tiszteletbeli tagjává választotta és az arról szóló jelvényt azonnal át is adta.

— **Mestervizsgáló bizottság megalakítása.** Amint lapunk hasábjain részletesen ismertettük, az új ipartörvénynovella jövő évi január hó 15-től kötelezővé teszi a mestervizsgát. E mestervizsgák lebonyolítására a Budapesti Ker. és Ipar-kamara útmutatása és rendelkezése alapján alakulnak bizottságok. Ipartestületünk kebelében az asztalos, bognár, borbély és úrifodrász, cipész és eszmadia, kovács, lakatos (géplakatos), hentes és mészáros, sütő,

Állandó kiállítás mint a kárpitozott butorokból, fotellek, sezlonek, matracok, recamierek, magyar perzsaszőnyeg különlegességek és paplanok nagy választékban **Stefkó József** kárpitos és diszítónél. Koháry-utca 1. szám.

férfiszabó, nőiszabó, molnár és daráló, végül a kádáriparokban fog működni ilyen mestervizsgáló bizottság, amely bizottságokba 4—4 tagot ipartestületünk előjárósága a legutóbbi ülésében már meg is választott. — A bizottságok elnökeit, alelnökeit és 2—2 tagjait a Kamara fogja kinevezni, így egy-egy bizottság az elnökkel és alelnökkel együtt 8 tagból fog állani.

— **Legkisebb munkabérek a ruházati iparban.** A nőiszabó, fűzőkészítő, cipész, eszmadia és papucsos iparokban a közelmúlt napokban állapították meg az erre kiküldött bizottságok a legkisebb munkabérek. E határozatok ellen az érdekelt szakosztályok fellebbezéssel éltek, mert azok aránytalanul magasak és nagy rázkódtatásokat idéznek elő. — A közeljövőben várható a férfiszabóipari munkabérek megállapítása.

— **SZOLID árról ismert és jól bevált HÉJJAS cipőt viseljük.**

— **Szigorú rendelet a beteglapok kiállításáról.** A belügyminiszter úr 265.267/1936. sz. rendeletével a munkaadók köteleességévé tette, hogy az OTI-nál betegség esetére biztosított munkavállaló részére — valahányszor az, vagy igényjogosult családtagja a betegségbiztosítási segélyezést igénybe kívánja venni — munkaadói igazolványt adjon a segélyezési jogosultság megállapításához. Ez az igazolvány csak oly személy számára állítható ki, aki az igazolvány kiállításának időpontjában az illető munkaadó alkalmazásában áll, vagy három hétnél hosszabb idő még nem telt el a kilépés és az igazolvány kiállításának időpontja között. — Az e célra szükséges űrlapokat az OTI állítja elő és darabonként 20 fillérért szolgáltatja ki. Árusítja a postán, dohánytőzsdékben is. Ha a munkaadó szerzi be, úgy neki az érte járó díját a segélyezést igénylő köteles megtéríteni. — Két hónapig terjedhető elzárással büntetik azt a munkaadót, aki a munkaadói igazolványban szándékosan valótlan adatokat ad elő. Ezenkívül azt a kárt is meg kell térítenie az OTI-nak, amit tétlenségével, vagy mulasztásával előidéz.

— **Nyugtázás és köszönet.**

Az Iparostanonciskolai Cserkészcsapat Parancsnoksága nyugtázza és lapunk útján is köszöni a szakosztályok részéről beérkezett alant adományokat: Lakatosmesterek szakosztálya 4:10, Fodrászmesterek szakosztálya 7:30, Nőiszabómesterek szakosztálya 3:30, Mészárosmesterek szakosztálya 3:50, Vendéglősmesterek szakosztálya 17:—, Kőművesmesterek szakosztálya 1:20, Asztalosmesterek szakosztálya 4:20, összesen 41:10 pengő.

— **Felhívás a cipész és férfiszabó iparossághoz.** Kecskemét városa a szegény iskolaköteles gyermekek között segélyképpen kiosztásra kerülő ruhák és cipők elkészítésével ez évben is ipartestületünket bizta meg. Felhívjuk azokat a cipész és férfiszabó iparosainkat, akik e munkában részt akarnak venni, hogy november hó elején jelentkezzenek az ipartestület hivatalában.

— **Tanoncok tanulmányútja Budapestre.** Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága hozzájárult, hogy a tanoncok közül azokat, akik az iskolában megfelelő előmenetelt tanúsítottak és munkaadóik engedélyét is elnyerték szorgalmukkal, a tanév befejezése alkalmával tanulmányútra viszi el az iskola Budapestre, ahol nagy üzemeket gyárat fognak meglátogatni. — E nevelési szempontból is fontos mozgalomra felhívjuk munkaadóink jóindulatú figyelmét.

Laptulajdonos: **A Kecskeméti Ipartestület**

Felölös kiadó: **Vincze Mihály** ipartest. elnök.

Munkakönyv kapható

Kecskeméten a Hungária-nyomdában Arany János-utca 6. sz.